

II

Részletek az ifjú Heltai Gáspár szerkesztette Közyűlési jegyzőkönyvekből (1611-1617)

1611 die 6 Januarii.¹ Mivelhogy ennek előtte harmadnappal bíró uram ökegyelme az városnak régi jó rendtartása szerint városul ökegyelmeket egybegyűjtötte volt avégre, hogy ökegyelmek vonásigazító urainkat választánának, mely dolgot Isten kegyelmességéből ökegyelmek solemniter celebráltak is. De miérthogy ugyanakkor bíró uram ökegyelme proponálta volt azt is városul ökegyelmek eleiben, hogy az városnak az mely nótáriusa ennek előtte volt, azt az Úristen ez világából kivötte volt,² és mostan ökegyelme nótárius nélkül nagy fogyatkozásban volna, azért városul ökegyelmek prospiciálnának és választának nótáriust olyat, az ki mindeneknek előtte lenne az élő Istennek szent nevének dicsíretire, tiszteletire, annak utána ez szegíny hazának jóvára és emolumentumára.

Tudván azért azt ökegyelmek városul, hogy bíró uram ökegyelme és az város nótárius nélkül semmiképpen nem lehetne, mindazáltal emlékeztvén ökegyelmek arra, hogy az nótáriusnak tiszti és hivatalja miben álljon és mit kívánjon, nem akartak ökegyelmek ehhez az dologhoz csak simpliciter nyúlni, hanem serio akarván ökegyelmek ezt tractálni és discutiálni, azért ennek serio discussióját, tractálását és véghezvitelét városul ökegyelmek halasztották volt ez mai napra. Annak okáért városul ökegyelmek együtt lévén, bíró uramat is ökegyelmét tanácsával együtt (az ennek előtte való usus szerint) ez dolognak tractálására felhívatván, hogy jövendőbe is se bíró uramnak Ökegyelmének, se peniglen az városnak fogyatkozására ne lenne az nótáriusnak választása. Ez dolgot ökegyelmek szemek eleiben vevén, serio tractálván és mindennemű circumstantiákat diligenter perpendálván, miérthogy az városnak

consuetudója szerint az nótáriusnak választásának mostan kell lenni az szász natióról, tudván azért városul ökegyelmek azt, hogy Heltai Gáspár uram ökegyelme eleitől fogva mind ez ideig ez városnak úgy, mint édes hazájának, minemű nagy hűséggel és szeretettel szolgált legyen, annak okáért méltónak, illendőnek és elegendőnek ítélvén ökegyelmét városul erre az becsületes tisztre, azért ez mai napon mind az két nemzetnek egyenlő akaratából és tettségéből választatott ökegyelme Heltai Gáspár uram az nótáriusságnak tisztire, ki legyen elsőben az élő Istennek szent nevének dicsíretire, tiszteletire, annak utána ez szegíny hazának jóvára és emolumentumára. Amen. [93–94.]

1611 die 20 Julii. Bíró uram panaszát, mint ilyen keserves időben, holott az magyarországi had az várost immár meg is jargalta és megkörnyékezte és pokol szánderkal [!] vagyon hozzánk és az szegény városhoz, szübeli fájadalommal [!] hallják ökegyelmek városul és látják is. De miérthogy az közönséges egyezés és megmaradás következik az jó rendtartásból, ez okáért egész városul egyenlő akarattal bíró uramat tanácsával felhívatván, végezték ökegyelmek, hogy mentest egy akasztófát ássanak fel az piacon, és bíró uram megkiáltassa, hogy valaki valami factiosításban bizonyosan avagy practicában találtatik – vagy belsővel, vagy külsővel –, az olyan azon akasztófán halált szenvedjen.

Ha pedig egyébképpen, vakmerőképpen engedetlenségben és szófogadatlanságban találtatik valaki, tehát az olyant istrangokkal az cigányok az akasztófához kötezzék, hogy így szófogadatlanságáért szégyent, gyalázatot szenvedjen. Kiket pedig az fokra, toromban [!] nem hirdettek, azok fel ne merészeljenek menni, hanem az hova rendelték, ott találtassák magokat. Szót pedig se céhes, se céhetlen sohult ki ne adjon senkinek bíró uram és tanács és az vénség akaratja ellen. Erre pedig az céhes tornyok mellett való grádicsokon egy-egy embert állassanak, kik senkit fel ne bocsássanak, hanem az kit bíró uram felküld, avagy tisztí mutatja valakinek, hogy felmenjen az fokra. Ha kit aluva találnak avagy részegnek az örüzöt alatt, akár fenn, akár alatt, azt a kalikába [!] vigyék, és addég ott állassák, az még kitelik az vigyázatnak órája. Mikor

lőnek, és fegyveres kézzel elő nem jó az lövésre, az dob-
szóra zászlója alá – azon kívül, kik az örüzetten vad-
nak –, akár paraszt külső, akár belső legyen, tehát az
kapitányok, tizedesek felkeressék, és bíró uram hírével az
kalikába vigyék.

Az asszonyállatok, szolgálók, szolgálóleányok vizet bő-
vön káddal töltsenek az házak eleibe és udvarokra, csöb-
rök készen legyenek, némelyeknél kapa, ásó, tekenő, hosz-
szú rúd, vizes ruhákkal készen legyenek az következő
szükségre, kitől az Úristen oltalmazzon. Az házakban pe-
nig benn legyenek az szállásokon, ne láttassák magokat az
utcán, piacon, hol hivalkodni, hanem házaknál, szálláso-
kon fenn legyenek, ne tegyenek szorosságot az városi ut-
cákban, mindaddég, az még valami szükségre hirdetik
őket. Az templomba pedig minden szabadon menjen az
imádságra.

Ezeknek pedig exequálásában bíró uram tanácsával
egyetemben jól megdiscutiálván kinek-kinek vétkét, tisztí
szerént tetessen igazat.³ [104–105.]

1611 die 22 Julii. Az előbbi hírek az magyarországi
hadaknak ez országba való jöveletek felől meg is öregbed-
vén, teljes erőnk és tehetségünk szerént mikor városul fel-
készültünk volna és mind tornyokban, fokokon és az vá-
roson felfegyverkeztünk volna, és csak az élő Istentől vár-
tunk volna segítséget, mert senki nem lehetett emberi
mód szerént bizodalunk, hogy ez állapotban megmara-
dásunkra mellénk akart volna jöni. Noha Szebenbe [az]
udvarhoz, fejedelmünknek, Báthory Gábornak őfelségének
is bizonyos embereinket küldtük, és kértük őfelségét,
hogy felőlünk provideáljon, melyek annak utána megjöt-
tek és megmondották, hogy postája volt az hegyeken őfel-
ségének, ki látta az tüzet, és az lövést hallotta és hírre adta
őfelségének állapotunkat. Így azért az városban csak ma-
gunk lévén egynéhány ide confluált emberekkel beszorul-
ván, szent Jakab havának huszonegyedik napján sok ha-
dak kezdenek közelgetni az városhoz, és körös-körül meg-
szállák az várost. Az gyalogja az Kómál tetejére mene fel,
és ott mentest sáncolni kezdé, mi pedig városul mikor ezt
láttuk volna, csak fohászkodván az Úristenhez, hallgat-
tunk itt benn, és senkihez nem löttünk. Délután, hogy im-
már az sáncok készek valának, négy taraszkot [!] az vá-

rosnak szegezének, és be kezdenek az városba löni szüntelen, éjjel-nappal. Az első vasgolyóbist mikor bíró uramnak az tanácsházba vitték volna, megmértvén, hat pfontosnak [!] találtatott. Ezt látván ökegyelmek, hogy nem játék, hanem valóban hozzánk fogtak, végezvén felőle mi is ob defensionem nostri, tornyainkból, fokokról taraszkokkal, szakállasokkal lőtetni kezdénk az besáncolt had népéhez. És így mindkétfelől szüntelen való lövések estek. Azonban estvefelé Hídelvének az alsó szerit és az majorokat, melyek anno 1603 esztendőben is megégtek vala, mind az vízen túl, mind pengig innét meggyújták és többől mind leégeték, mind az ispotált s mind pengig az feredőházat etc.

Másnap reggel tehát az Temetőkert felett is, az házsongárdi szőlők szegeletiben sáncot hánytak, és három falkonnal onnég is erősen lönek be. És így immár kétfelől löttötven az várost egész estig, éjjel-nappal, és tüzes laptákat is be, és az szentegyház tornyára tüzes szerszámot hányván és mindenfelől ily keményen fogván.

Ökegyelmek városul láták azt, hogy csak mi városul olyan hatalmas hadnak ellene nem állhatunk, mert sem fizetett népünk avagy egyéb rendbeli vitézlő férfaink nem volnának, hanem erőtlen műves emberekkel és egynéhány haszontalan, beszorult, vidék[i] parasztemberekkel volnánk. Annak okáért, még nem tudván az ellenséget, nevezet szerént ki volna, egyenlő consensusból bocsáttak ökegyelmek egy parasztembert ki, hogy látná, kicsodák legyenek azok, kik az várost ily kemény obsidióval és erős hatalommal megszállották. Kimenvén csak tudakozásnak okáért, küldenek az táborból egy levelet, avagy ugyan az sáncból, melyet úgy lenni azután ökegyelmek szemekkel láttak, mely levélnek tenora ez vala.⁴

1611 6 die Septembris [...]

Az mi illeti pengig az mostani állapotot az országban és környüllettünk, megkévántatik, hogy magunkra és az városra oly gondot veseljünk [!], hogy az előttünk álló akadályokat elszerezzük és eltávoztassuk. Kiváltképpen – kitől Isten oltalmazzon – az közönséges tűzről gondolkodván; micsoda tűzfészekben lakunk, főképpen az hol az kőfalakhoz ragasztották az házakat az egész Óvárnak körületiben, holott még az zsendelyes hé[j]azatok is mind által-

haladnak. Az kőfalon belül pedig nem járhatnak, alatt pedig oly szükségvermeket ki-ki ásatott, mely nagy veszedelmére vagyon az város kőfalának. Ez orkáért [!] az csendességnek idején arról gondolkodván, mint vegyük eleit az fogatkozásoknak az háborúnak idejekort, melyek rajtunk városul történhetnek. Választottak innét felül ökegyelmek magok közül tizenkét uramikat, úgymint Öttves András uramat, Szakál Andrást, Radnóthi Miklóst, Diószegi Istvánt, Imre Deákot, Nagy Andrást, Heltai Gáspárt, Filstich Pétert, Bek Jánost, Satz Jánost, Lucas Rodnert és Fenessi Márton uramékat. Kéreték városul bíró uramat, hogy ökegyelme is egész tanácsával ott legyen és az szöcsmesterek tornya mellett, felmenvén, az Híd-kapunál, Borbély Györgynél leszállván, belül fenn és alol az kőfalt meglátogatván, azon kívül is mind az hídcsinálásnak módját considerálván, és egyéb környülálló dolgokat. Ezeket így oculate minden módon meglátogatván, az jövő gyűlésre, mely meglegyen, mihelyt ez napokban Istennek segítségével a követ uraink megjönnek, hogy így ökegyelmek tanácsul és városul tudjanak látott dolgot tractálni. És ha szükség leszen felőle, városul valamit végezni. [117–118.]

1611 die 12 Septembris. [...] Az minapi, ad 6 diem Septembris oculátára küldett uraink referálván az óvári városkőfala körül való akadályokat, épületeket, melyeket most szemekkel láttak. Erre most egyelsőben végezték ökegyelmek városul: minthogy sok újgazdák vadnak az kőfal körül, belül, melyek csak úgy tartják az belső lakóhelyeket, mintha még az külső nagy, tágas utcákban laknának, ez orkáért [!] az kapitányoknak, tizedeseknek szorgalmatos gondviselések legyen, hogy mind az sok pozdorját, kádárforgácsot és szalmaszemetet és szalmát, veneket [!] minden az város kőfala mellől elhordasson, mind pajtájáról s mind pedig háza héjáról, az mint hogy eddég másut[t] az utcákban is tisztán szokták tartani az udvarakat, és ilyen forgácsos pozdorját régen az városba csak be sem bocsátottak. Azonképpen minden gazdák az közöket úgy építsék, hogy többire deszkából legyen, hogy mikor kívántatik, megnyithassák, hogy gyalog és lovon eljárhasanak az kőfal körül, belől. De főképpen ha ki sevényből csinálja az közt, tehát semmilöttképpen tövissel, szalmával ne héjazza, ne fedje, hanem egyéb héjazottacskaival,

mert tűzfészek, és az olyan sövény mezei örökség körül való. [119.]

Anno domini 1613 die 3 Octobris. Megértvén városul bíró uram által, mi okért gyű[j]tette legyen be az várost, tudniaillik, minthogy urunk őfelsége táborával az hó[j]ai szelőhegy [!] alá ad 2 diem Octobris jöven estve késén. Másodnap az tatároktól hostiliter infestáltatván, őfelsége táborával az városba bejövetel felől értekezvén, végeztek városul, hogy supplicatio által őfelségét róla megtalálják, hogy őfelsége az régi fejedelmek szép példájok szerint az szegény várossal cselekedvén, azok onnét kívül jó módjával oltalmazták meg országul az szegény várost; most is őfelsége kegyelmes jóakaróját várjuk. [156.]

1613 die 9 Octobris. Az szent Isten kemény ostorát bűnünkért ismég reánk bocsátván, holott urunk őfelsége ennek előtte egy héttel innét az országból kimenvén, az országot és szegény városunkat az ellenségnek, úgymint töröknek, tatárnak – az két oláh vajda is mellettek lévén – hatalmába hagyta. És így az utolsó nyavalyában nem tudván többire, mit cselekedjünk, kötelességünkről is szüntelen gondolkodván, másfelől az tatárnak kegyetlen voltát, hogy egész városul porrá teszen, és az török utolsó veszedelemre vet. Az mint immár az egész környéket kíméletlen elkezdte égetni és az népet örök rabságra vinni, az mint bizonyoson megértettük, és kétségünknek [!] hea voltával nyilván tudjuk, és az iszonyú égetést és tüzet környüllettünk látjuk, és halljuk az népnek sírását, [s]óhajtságát mindenfelől. Annak okáért az szent Istenhez meg is folyamodván és segítséggel vevén, városul isméglen egybegyűltünk, és magunk megmaradásunk felől elmélkedvén, bíró uram és az egész tanács jelenlétében egyenlő akarattal, szívvel, lélekkal e mai nap arra köteleztük városul magunkat, hogy őkegyelmek bíró uram tanácsával, az öreg uraimmal együtt valaminemű útját – szorgalmasan érette lévén – feltalálhatják az megmaradásnak és az utolsó veszedelemnek eltávoztatásának, örömet egyetértünk, és készek consentiálni egész városul, bíró uramnak, az tanácsnak és az öreg uraimnak teljes szüből és lélekből mellettek lévén városul. [157.]

1613 die 10 Octobris. Miérthogy az tegnapi nap, tudniaillik octobernek 9. napján estve 10 órakort négy leve-

let hozának az török táborból, melyeket hora 2 matutina az város előtt renddel elolvasván és azoknak continentiáit megértvén és altius considerálván, engedelmességünkkel hazánkat és magunkat látván hogy meg nem maraszt-hatjuk, hanem két gonosz között – Isten segítségével az kisebbiket választván – igyekeztünk városul azon, hogy mind városunkat, feleségünket, gyermekünket engedel-mességünkkel megtartsuk. Annak okáért az hatalmas, győzhetetlen császárnak főt hajtván, alázatos engedel-mességünket őhatalmasságának ajánlottuk egész városul. Melynek bizonyos voltára az török nagyságos basáknak kívánságokra küldettünk ilyen követeinket hozzájuk az táborba az Aranyos mellé, az Keresztesmezőjére menően, úgymint innet felül Gyöngyössi Istvánt és Zabó Mártont. Az tanácsból választottak ilyen két urainkat, tudniaillik Kirssner István és Radnóthi Miklós uramékat, kik men-jenek az táborba az nagyságos Szkender pasához, az ha-talmas és győzhetetlen török császárnak kanizsai begler-béjkéhez, az mostani – Erdélybe kétfelől bebocsátott – hadainak főszerdárjához, gondviselőihez és őhatalmassá-gának Erdélybe választott commissariusához, az nagysá-gos Bethlen Gáborhoz és ugyanott az két Oláhországnak két vajdáihoz, Radu Mihnea, az havaseli és Ștefan Tomșa, Molduának fejedelmi és perpetuus haeresihez, őnagyságoknak azon könyeregvén, miérthogy mi az ha-talmas, győzhetetlen császárnak eleitől fogva igaz, enge-delmes hívei voltunk, mostan is az szerént őhatalmassá-gához igaz, alázatos hűségünket és engedelmisségünket akarjuk mutatni, mert őhatalmassága köntöséhez ragasz-kodván, soha mellőle el nem szakadtunk. Azért most is ez nagy veszedelmet mind mirólunk s mind egyebekről térítse el őnagyságok, mert mi mint az országnak igaz tagjai soha az hatalmas császár hűségétől el nem sza-kadtunk, ennek utána is azon hűségünket és engedelmes-ségünket akarjuk megtartani, remélvén azt, hogy se őha-talmassága, se az őhatalmassága főszolgái és gondviselői minket az mi régi szabadságunkban meg nem háborgat-nak, hanem abban megtartanak és egyebek ellen is meg-oltalmaznak. Emellett könyeregnek azon is, hogy őnagyságok megparancsolnák az hatalmas császár vitézinek,

hogy minden rablástud, égetéstől és pusztítástól megszűnjenek, és instáljanak az raboknak megszabadításokért. [157–159.]

1613 die 14 Octobris. Az felül megírt atyánkfiái az táborból megjöven, küldette őnagyságok isméglen bizonyos emberét az városhoz, ki ilyen követséget jelentett mind az tanács s mind pedig az város előtt. Hogy mentél hamarébb hűségünkről az hatalmas császár pasáinak az városunk pecséti alatt való levelet adjunk, hogy őhatalmasságánál nyilván legyen ennek az városnak hűsége és engedelmes volta. Másodsor, hogy Bethlen Gábornak őnagyságának reversionált adjunk, hogy bátorságoson bejöhessen és békével járhasson őnagysága. Harmadsor, hogy mi írának az több városoknak, az engedelmességre intvén. Ez három rendbeli követséget értvén városul és serio tractálván, tetszik, hogy őnagyságok követének ilyen választ adjunk: hogy most is az hatalmas császár alázatos hűveinek mondjuk és tudjuk magunkat, de hogy seorsim et singillatim ez város pecsétes levelet adjon az hatalmas császár portájára felőle, az minthogy újság köztünk, arra az ország híre nélkül városul nem mehetni. Hanem miérthogy az hatalmas császár az országnak felépítésére és jóra küldette hadait, felépítvén, annak módja szerént mi is az országgal együtt kezünk írását és pecsétünket – ha kívántatik – megadjuk. Az mi az reversionált illeti, abból is őnagysága minket városul az hatalmas császárhoz való engedelmességünkben talál. Hogy pedig mi írjunk az szomszéd városokba, gondolja meg őnagyságok ez kívánságot, hogy őnagyságoknak in derogamen és méltóságok ellen lenne az mi forgolódásunk. Annak okáért őnagyságok ne kívánják tőlünk. Az leveleket pedig elküldezzük, az kik hova szólnak, az mennyire békével elvihetik. [159–160.]

1613 die 2 Novembris. Miérthogy az szent Isten megkegyelmezvén és még ez mostani úttal is megtartván, az előbbi fejedelemtől megszabadított országul és városul, és ő szent felsége az nagyságos Bethlen Gábort eleinkbe fejedelmül állatván, kinek adja azon szent Isten szent lelkét, erőt, hogy ez szegény hazára viselhessen oly gondot, hogy szent nevének dicsíretire és mindnyájunknak megmaradására legyen. Hogy pedig az régi jó rendtartás szerént cselekedjünk, az mint őnagysága az országnak hittell

kötelezte magát, azonképpen mi is városul ömagyságának hittél kötelezzük magunkat. Ahhoz azért kezdvén asztalonként főről főre végbe is vittük városul.

Végeztek pedig városul, hogy bíró uram tanácsával az egész városban levő rendeket, községet főről főre megesküttessen minden okvetetlen és haladék nélkül. Továbbá, minthogy ez ország közönséges gyűlésében adót vetett fel, és mitőlünk is kíván urunk ömagysága, hogy valamit conferáljunk városul ez szükségre. Szólván felőle városul, kérjük bíró uramat, ökegyelme viselje ennek a dolognak oly gondját, hogy efféle kívánság szorkásban [!] ne menjen. Mert miérthogy ez város ordinarie soha contributaria nem volt, meg sem rótták, minthogy semmi jószága nincsen, sem proventus, sem vidéke, mint egyéb kerített városoknak, kire való képest adót kellett volna adni. Emellett az fejedelmek látták az mi tere-viselésünket, miérthogy ez a város az országnak mintegy portusa, a bejövő és kimenő járóknak, postáknak gazdálkodások, bántások vadnak rajta, mely nagy költségbe és nagy summába telik, azért meg nem rótták. Annak okáért bíró uram ökegyelme legyen érette, most is leszállítsa, hogy kétképpen ne fizessünk.

Érték városul bíró uramtól azt is, hogy ez kívánság mellett az város szükségére való költség kellene, melyért adót kívánna ökegyelme; de látván az városnak nagy fogyatkozott állapotját – az sok költségnek pedig és kárvallásnak szineti nincsen –, kiváltképpen holott, most mindeneknek Isten után oly reménysége volt, hogy ez szüreten annyénak szerét tehette volna, hogy bőségesen adáját abból megadná. De az is az töröknek és fene társágnak rajtunk létele miatt ez mai napig az szüret haladván, mégis mindazáltal az elmúlt napokban való költséget és az következőt is tekintvén, nyilván látjuk, hogy költség nélkül az gondviselés nem lehet, annak okáért mégis egy vonásra fl. 1 vetettünk városul, melyet minden készpénzül szolgáltatasson be. Az felekiekre fl.12 d.50 [...] [161–162.]

Anno 1617 die 19 Junii. Bíró uram ökegyelme proponálván városul ökegyelmek eleibe, hogy az város notarius, Heltai Gáspár uram tanácsul ökegyelméktől elbú-

csúzott volna az nótáriusságnak tisztitől, mivelhogy nyavalyás állapotja miatt és kiváltképpen szemeiben való nagy fogyatkozása miatt semmiképpen nem szolgálhatna. Tetszett ökegyelmeknek városul, hogy bíró uram tanácsával együtt az ides uraimban számosan hívasson be, és ökegyelmek elsőben ez dologról serio tractálván, minthogy ez dolog serio discussiót kíván. Annak utána ökegyelme bíró uram városul ökegyelmek eleibe adván ez dolgot, városul ökegyelmeknek is oly gondviselések leszen ez dologra, hogy se bíró uram ökegyelme tanácsával együtt, se pedig ökegyelmek városul nótárius miatt meg ne fogyatkozzanak. [234.]

Anno 1617 die 1 Augusti. Az nótárius felől is ökegyelmek városul szólván bíró uram propositiója szerint bírák uraimnak, és tanácsul ökegyelmeknek is tetszéseket értvén, városul ökegyelmek mostan erről így szólottanak, hogy Stephanus Politoris, az városnak alumnusa lévén, ki mostan odafel vagyon tanúságnak okáért, bírák uraim és tanácsul ökegyelmek írassanak neki, és hívassák haza; azután ökegyelmek derekasban szólnak felőle. [240.]

Anno 1618 die 3 Februarii. Bíró uram ökegyelme proponálván városul ökegyelmek eleiben, hogy az városnak az mely nótáriusa ennek előtte volt, úgymint Heltai Gáspár uram, az Úristen nagy nyavalyával látogatta volna, kiváltképpen pedig, hogy szeme világában is fogyatkozása volna, ki mia semmiképpen az nótáriusságnak tisztiben nem szolgálhatna, kitől el is búcsúzott volna tisztességesen, és így mostan ökegyelme bíró uram bizonyos nótárius nélkül nagy fogyatkozásban, azért ökegyelmek városul prospiciálnának, és választanának nótáriust olyat, az ki mindeneknek előtte lenne az élő Istennek szent nevének dicsőretire, tiszteletire, annak utána ez szegény hazának jóvára és emolumentumára. Tudván azért azt ökegyelmek városul, hogy bíró uram ökegyelme és az város nótárius nélkül semmiképpen nem lehetne, annak okáért városul ökegyelmek együtt lévén, bíró uramat is ökegyelmét királybíró urammal és tanácsával együtt az ennek előtte való usus szerint ez dolognak tractálására felhívatván, hogy jövődőbe is se bíró uramnak ökegyelmének, se pedig az városnak fogyatkozására ne lenne az nótáriusnak vá-

lasztása. Ez dolgot őkegyelmek szemek eleibe vevén, serio tractálván, és mindennemű circumstantiákat diligenter perpendálván, miérthogy az városnak consuetudója szerint az nótáriusnak választásának mostan kell lenni az magyar natióról, mivelhogy penig Stephanus Politoris az városnak alumnusa lévén és igaz hazafia lévén, ki városul őkegyelmek előtt mind eruditiójáért s mind penig jó erkölcsiért és jó magaviseléseiért commendatus, elhívén azt felőle, hogy hazájának igyekszik minden hűséggel, fiúi engedelmisséggel, szorgalmatossággal és szeretettel szolgálni; annak okáért méltónak, illendőnek és elegedendőnek ítélvén őkegyelmek városul erre az becsületes tisztire, azért ez mai napon mind az két nemzetnek egyenlő akaratóból és tetszéséből bírák uraimmal és tanácsbeli uraimmal együtt választatott Stephanus Politoris uram az nótáriusságnak tisztire firmissimo iuramento ad idem munus fideliter exequendam praestito;⁵ ki legyen elsőben ez élő Istennek szent nevének dicsíretire, tiszteletire, annak utána ez szegíny hazának jóvára és emolumentumára. Amen. [252–253.J⁶